

UN DIA DIFERENT

Era un home d'uns trenta anys, alt i escanyolit. La camisa, d'un verd militar esvaït, s'obria sobre els quatre pèls d'un pit de tuberculós crònic, pla i estret. Els pantalons es recolzaven sobre els malucs, i les cames, llargues i primes com filferros, s'allargaven sota uns texans amples que acabaven en dues sabatilles esportives de soles gastades i color indefinit. Restava assegut amb les cames juntes i les mans sobre les cuixes, el cap ben lluny, meditant.

En Llorenç, Pitus per als íntims, notà una inflor a la panxa i li vingueren gasos. Recordà les mongetes del sopar, unes seques eixarreïdes que sempre menjava amb ànsia i li queien a l'estómac com una pedrota.

Estava neguitós perquè aquell dia es trencava la monòtona rutina de molts altres de foscor. Féu un esforç amb el seu cervell estordit per no pensar-hi, i aleshores recordà la Carmeta. Si en feia, de dies que no es veien! Li vingueren a la memòria els dos clotets de les seves galtes molsudes, els ulls rodons de color de cafè amb llet i els cabells curts que darrerament s'havia tenyit de vermell, amb un ble blau sobre el front. Esbossà un somriure i estirà el coll enrera. Després, sacsejà el cap com si digués que no a algú i la seva abundant cabellera negra i arrissada s'esvalotà. Aquesta evocació tampoc no era adient en aquell indret, perquè si es concentrava en la Carmeta, la veuria panxa amunt sobre el llit sorollós d'aquell bordell del Poble Sec, els pits grossos, fermes i descoberts, i s'imaginaria que li treia les calces i que ella badava les cames amb un gest felí tan sensual que li pujaria un foc per tot el cos, li arribaria a la gola i l'ofegaria.

El seu nas arremangat de pequinès ensumà l'aire enrarit, renovat amb prou feines per uns ventiladors mandrosos, i féu una ganyota de fàstic. Déu meu, quin tuf! Recolzà una mica l'esquena dient-se que no havia tingut gaire sort a la vida. Mil cops havia provat de trobar feina i, de vegades, ho havia aconseguit, com quan feia de cambrer en aquell bar fastigós del carrer de les Tàpies o quan tenia cura del jardí d'aquella dona grassa del Guinardó, una carnissera coberta de joies, o quan passejava els gossos d'aquell matrimoni tocat i posat de Sarrià, feines efímeres d'home sense ofici, que ha de recórrer a les empreses de treball temporal per malviure.

Però un dia se li va obrir el cel. Va rebre una trucada del Manolo, el mateix amb qui jugava a futbol a l'escola del barri, —a primària és clar, no en coneixia cap altra—. Eren uns marrecs, aleshores, però ja havien fet un pacte de sang, un capvespre, amagats sota l'escala d'un edifici mig enderrocat de la Barceloneta, amb un ganivet robat al forn del xamfrà. S' havien fet un tall al canell perquè semblava més autèntic —ho havien tret d'una pel·lícula— i allà, enmig de la runa, havien barrejat les seves sangs jurant-se amistat fins a la mort.

El Manolo necessitava un conductor experimentat i ell, si d'alguna cosa entenia, era de cotxes, fruit de les moltes hores passades ajudant el seu pare al taller, remenant motors, empastifant-se les mans, grapejant carburadors greixosos i canviant peces perquè aquelles màquines rutllessin com calia.

En Pitus es distraigué un moment dels seus pensaments i mirà de reüll l'home que tenia al davant. Era jove com ell, tot grenyes, però amb la barba curta i ben retallada; vestia uns pantalons grisos arrugats i una samarreta d'un groc llampant on es llegia "Ferreteria Cuixart". Descansava sobre el seient, les mans sobre les cuixes, els ulls negres i sortits amb el blanc esquitxat de venes vermelles. No el coneixia, ni tampoc coneixia la resta d'individus que compartien amb ell aquell espai reduït.

Seguí amb les seves cabòries. El Manolo havia insistit en la discreció i ell no va arriscar-se a fer preguntes. La seva feina consistiria només a esperar el seu amic al carrer Princesa i arrencar així que pugés al vehicle per dur-lo fora de Barcelona, a Gavà. L'Operació Borinot —nom amb què es conegué a la premsa— va ser un fracàs espantós. ¿Com podia imaginar-se que li havien posat a les mans un cotxe robat, que el Manolo anava a atracar un banc i que, dos carrers més enllà, els esperava la policia? Per culpa del seu amic havia estat convidat com a hoste a la presó —pensà amb ironia. La Model: lloc infecte, degradat, ple de gom a gom i pudent. Hi passà tres mesos interminables. Ell, que aquell fatídic cinc de març només feia de xofer, consumia els seus dies entre reixes, com un assassí qualsevol, menjant merda i mirant de subsistir en aquella claveguera. Presó preventiva —va explicar-li l'advocat—, fins al dia del judici. De fet només ràbia, tristor, angouxa, avorriment també; el temps no avançava, els minuts no s'acabaven mai, les nits i els dies es confonien, vistos entre els barrots.

Aquell dia, per fi, havia sortit al carrer Entença; fora dels murs, havia trepitjat uns metres de vorera —tan pocs!— fins a pujar al furgó amb sis homes més i dos policies.

La vigília, dos funcionaris li havien demanat si volia anar com a voluntari a una roda de reconeixement perquè s'assemblava a un pobre desgraciat —vés a saber de què l'acusaven— detingut la nit anterior. Li penjarien un número al coll i el farien passar a una sala on el barrejarien amb els altres i amb l'acusat. Ell només hauria d'estar-se dret de cara a un vidre i algú que no podria veure identificaria el denunciat.

A en Llorenç, qualsevol esdeveniment, per insignificant que fos, li semblava més interessant que estar-se a la garjola. Mirà els passatgers del vehicle, asseguts, emmanillats pel davant, en aquella sortida als jutjats.

Només feia cinc minuts que era allà dins i l'ambient ja es començava a distendre com un globus que es desinfla. Els havien deixat sols —sota clau és clar—, separats del conductor i de la parella de mossos d'esquadra per un envà blindat. Llavors, un jove d'ulleres de cul de got, ben ajustades sobre el nas, féu una observació molt encertada:

—Déu n'hi do quina furgoneta! Recent sortida del carrosser. Ni tan sols han tingut temps d'escombrar! Mireu el terra!

Els catorze ulls es desviaren de la seva posició i s'aturaren en veure els trossos de ferralla escampats en aquell reducte. N'estava ple: sota els seients, en els racons, fins i tot al passadís del mig. Els set cervells maquinaren el mateix, però sols un noi panxut que lluïa una taca de greix a la camisa, just per sobre del melic, va gosar fer el comentari en veu alta. Tenia un defecte de dicció i pronuncià les erres a la francesa, exhibint dues rengleres de dents groguenques tacades de tabac.

—Crec que amb aquests filferros podem obrir les manilles.

—No fotis!, respongué el xicot camacurt que seia a la dreta de l'home de la samarreta de la Ferreteria Cuixart. I després, què? —afegí amb una rialla burleta.

—Després, res —la vibració de les erres s'accentuà—. Però riurem una estona. A veure...

Buscà amb el peu un tros de metall que servís als seus propòsits i els altres reclusos l'ajudaren a destriar-lo enmig d'un batibull de sabatilles i sabates, fins que el jove de les ulleres exclamà: "Aquest!".

Es doblegà endavant i arplegà entre els dits el bocí de ferro, alçant-lo com un trofeu.

—Sabeu què? —tots es giraren: aquella veu ronca encara no s'havia deixat escoltar—. Ens traiem les manilles i les lliguem l'una amb l'altra com si fossin botifarres. A veure què hi diuen, aquest parell de sòmines d'aquí al davant, quan ens vinguin a treure i els les entreguem totes juntes.

Els presos somrigueren i en un tres i no res el filferro passà de mà en mà, entre bromes i acudits. Tres minuts després eren lliures, d'una llibertat tan minsa, però tan propera i palpable, que els envaí un gran respecte i emmudiren.

L'adolescent assegut prop de la porta lateral, que semblava perdut en el seu paradís de pols blanca, va alçar pesadament les parpelles que cobrien uns ulls envidrats i mormolà:

—Podem sortir per la trapa.

En Llorenç, molt àgil de reflexos, fou el primer a clissar la finestreta del sostre. Es llevà d'un bot, saltà ben amunt, estirà amb un cop sec la maneta i restà bocabadat quan cedí, descobrint un quadrat de cel blau tan espatarrant que se li assecà la gola. Procedent de la finestra oberta del conductor li arribava la música que fins ara se sentia esmorteïda.

—Treu el nas, a veure per on anem, suggerí el xicot camacurt.

En Pitus calculà que la trapa devia fer uns quaranta centímetres per banda. Podia intentar passar primer l'espatlla i el braç dret i després la part esquerra, però no era prou alt per aconseguir-ho sol. L'home de la veu ronca, que també s'ho havia rumiat, se li atansà i li oferí l'esquena perquè s'hi enfilés. Mentre cavil·lava, els companys de viatge s'ho passaven d'allò més bé. "A veure si tens collons de sortir i tornar a entrar!" "¿Que no veus, que els té al coll i que encara gràcies si li passa el cap pel forat?"

En Pitus s'arrapapà, traçà unes passes dignes d'un artista de variétés, els fità un a un i exclamà:

—Senyors, comença l'espectacle!

Va anar d'un no res que no caiguessin els dos, perquè el xofer va frenar en un moment delicat, però en Llorenç no es va atabalar i va treure el cos fins a la cintura. Baixaven pel Passeig de Sant Joan i el trànsit era fluid en aquella hora matinera. Va sentir com li empenyien les natges i, tot d'una, es va trobar assegut al sostre del cotxe cel·lular, una mica atordit. Aspirà per tots els porus la pau i la frescor de la ciutat que es despertava. Estaven aturats en un semàfor, al carril de la dreta, direcció mar, i s'entretingué a flairar l'aire lleuger i a contemplar les cuixes nues d'una noia que baixava en bicicleta per la vorera. Llavors, en qüestió de segons, en Pitus notà el sotrac d'una arrancada brusca, perdé l'equilibri, lliscà pel sostre cap endarrera i caigué com un sac de patates sobre l'asfalt. De resultes de l'impacte, se li tallà la respiració un instant, però es llevà com empès per un ressort.

—Espereu-me! —xisclava, mentre agitava el braços com un molinet i saltava per fer-se més visible.

Corregué dos carrers amb totes les seves forces amb l'esperança de veure aturar-se la furgoneta i, quan els pulmons eren a punt d'esclatar-li, quedà palplantat al mig del passeig, veient com el cotxe cel·lular es feia cada cop més petit i es perdia entre un autobús i un camió.

Sentí pànic i una fredor li engarrotà els músculs de l'esquena mentre es lamentava de la seva malastruga. S'havia quedat sol i desemparat i, per un moment, li va passar pel cap apressar el pas fins als jutjats —mancaven només dues travessies—, però ho va descartar perquè sabia que seria considerat pròfug i segurament castigat amb el règim especial. Posats a fer, per què no agafar-se el dia lliure? Així podria visitar la Carmeta i, si ella li feia un petit préstec, regalar-se un bon àpat plegats.

Mentre barrinava, havia caminat fins a la vorera i s'havia mig amagat entre dos contenidors, el blau del paper i el groc del plàstic. Confós i desconcertat, es deixà sorprendre per les diferents fresses que li amartellaven les orelles: sons de veus, crecs de petjades, soroll de vehicles... Trepitjava restes de brossa disperses pel terra i, en escampar-les amb el peu, tocà una bossa del supermercat i es fixà que era plena de roba. L'obrí, arplegà un jersei negre fi i se l'emprovà. Aquest discret canvi d'imatge li infongué seguretat i abandonà

l'amagatall.

Amb les mans a les butxaques i el cap baix per no cridar l'atenció, sense aventurar-se a mirar les persones atrafegades amb qui es creuava, girà per Ausiàs Marc tot dient-se que l'endemà o el dia següent es lliuraria a la justícia, sense presses. Llavors, emocionat per la llibertat que acabava d'estrenar, s'imaginà tot el dia per davant, tot un dia per gaudir, un dia diferent.

L'endemà va sortir als diaris una nota que duia per títol: "Atemptat mortal contra un cotxe cel·lular" i que explicava: ahir, a primera hora del matí, una furgona que sortia de la Model amb sis reclusos, dos mossos d'esquadra i un xofer, va esclatar a uns dos-cents metres dels jutjats de Barcelona, provocant la mort instantània de tots els ocupants. Se suposa que una bomba lapa col·locada sota el cotxe, ha estat la causa d'aquest atemptat terrorista. La policia està procedint a la difícil identificació dels cadàvers que han quedat esmicolats per la explosió i duent a terme les investigacions oportunes".

Nº DE REGISTRE: 02/2003/5288